

واکنش‌ها به اظهارات بی سابقه موسوی خوئینی ها ادامه دارد

جدال بر سر کیستی هاشمی

به دنبال اظهارات چند روز پیش موسوی خوئینی هادر باره هاشمی رفسنجانی، برخی رسانه‌ها نوشتند: «سکوت موسوی خوئینی هاسر هاشمی رفسنجانی شکست» حالا چند روز است خونی که از آن سر شکسته ریخته، چهره هاشمی را مخدوش کرده و تصویر تازه‌ای از او ارائه کرده است؛ تصویر سیاستمداری که قانون را دور می‌زده، به دنبال مهندسی انتخابات بوده، رادیکال و چپ بوده، گرایشش به اصلاح طلب‌ها مصلحتی بوده، معتقد به گرفتن خمس از مردمی که پول در بانک دارند بوده و زندان مخصوص زنان بدحجاب و... این تصویر تازه، چنان دوستداران هاشمی را برافروخته که واکنش‌ها به آن همچنان ادامه دارد.

محبوبه ولی، روزنامه نگار

بزرگان هر حوزه‌ای وقتی از دنیا می‌روند، آنچه که از خود به جای گذاشته‌اند، می‌شود میراثشان؛ اگر آدم اسمیت باشد، میراثش آن اثری است که بر علم اقتصاد گذاشت، اگر میشل فوکو یا ملاصدرا باشد، میراثش فلسفه و اندیشه‌اش است، اگر پیکاسو یا ونوگک باشد، نقش‌های روی بومشمان را به ارث می‌گذارند و اگر یک سیاستمدار از دنیا برود، میراث او جای پای است که از خود روی خاک سیاست به جا گذاشته است. هاشمی رفسنجانی از همین دسته آخر است. با نگاهی به نقش بر جسته و غیر قابل انکار او در صحنه سیاسی ایران باید گفت که سیاست ایران به میزان قابل توجهی حاصل سیاست‌ورزی او است؛ اما شکاف میان بازماندگان هاشمی در صحنه سیاسی کشور بر سر اینکه او واقعا که بود و چگونه بود، شکافی زرف و پهن است!

روز ۱۹ دی ۹۵ رحلت کرد و این روزها یاد دومین سالگرد درگذشت اوست. از آن جایی که در فرهنگ ایران قانون نانوشته‌ای است که از درگذشته به نیکی یاد کنند، در این روزها خیلی‌ها سعی کردند با تحسین و تمجید او را به یاد آورند؛ حتی آنها که شاید مواقعی نقدهایی هم به او داشته‌اند. برخی از تعریف و تمجیدها هم به حدی رسید که صدای عده‌ای را درآورد. تا جایی که حسن روحانی که از زمان فوت هاشمی رفسنجانی درباره او سکوت اختیار کرده بود و حتی یک پیام تسلیت نیز نفرستاد، هفته گذشته در دومین سالگرد درگذشت وی، موضعی از خود نشان داد که خیلی‌ها را متعجب کرد.

او چنان از هاشمی رفسنجانی تعریف کرد که روزنامه جوان در واکنش به آن نوشت: «سخنان غلوآمیز رئیس‌جمهور در توصیف مرحوم هاشمی رفسنجانی و نوشتن همه دستاوردهای نظام به پای وی، واکنش‌های متعددی را در فضای مجازی به همراه داشت. برای همه

منصفین واضح است که هاشمی نه آنچنان که روحانی می‌گوید پدر همه چیز است و نه آنچنان که مخالفینش می‌گویند فتنه‌گر و مهره دشمن.»

«آنی نبود که می‌نمود و می‌نمایند»
بعد از آن تمجید و تحسین غلوآمیز، نوبت به انتقاداتی بی سابقه از هاشمی رفسنجانی رسید که آن هم از آن سوی بام صدای خیلی‌ها را درآورده است. سیدمحمد موسوی خوئینی‌ها، دبیر مجمع روحانیون مبارز ابتدای هفته گفتگویی با خبرگزاری ایرنا داشته که در آن به دور از تعارفات معمول، تند و بی‌پرده هاشمی را به یاد انتقاد گرفته و تصویر نویی از او ارائه کرده است.

گفت و گوی وی بسیار مفصل است، اما اگر بخواهیم جان کلام او را بگوییم این است که «هاشمی رفسنجانی آنی نبود که می‌نمود و می‌نمایند.»

بهرغم اینکه در سال‌های پایانی زندگی هاشمی رفسنجانی، او چهره‌ای معتدل و منعطف معرفی می‌شد، موسوی خوئینی‌ها در مصاحبه اخیر خود گفته است: آقای هاشمی هیچ‌وقت در عمرش در خط اعتدال نبود. ایشان در آن تقسیم‌بندی اولیه یکی از عناصر کاملاً برجسته جناح چپ بود. صحبت‌های ایشان در خطبه‌های نماز جمعه‌اش نشان می‌دهد چپ رادیکال بود.

مثلاً در مسائل پولی و اقتصادی، در نماز جمعه مطرح کرد باید از کسانی که پول در بانک‌ها دارند خمس بگیریم. این باعث شد یک مرتبه خلق‌الله پول‌هایشان را از بانک‌ها بیرون کشیدند. یعنی رادیکال‌ترین موضع درباره اندوخته‌های مردم در بانک‌ها را داشت؛ یعنی بر روی سرک بکشیم چه کسی جقدر پول دارد. تفرکات هاشمی به قدری سوپررادیکال چپ بود که معتقد بود باید زندانی مختص زنان بدحجاب درست کنیم.»

در جای دیگری با شرح دیدار خود و کربوبی با هاشمی رفسنجانی در جریان انتخابات ریاست جمهوری سال ۷۶، تصریح می‌کند: «ایشان معتقد بود کار باید راه بیافتد. برای راه افتادن کار می‌شود قانون را دور زد. این روزها تعبیری به اسم مهندسی انتخابات راه کار می‌برند. آقای هاشمی آن زمان را در نظر بگیرید، با آن روابط و امکانات و قدرت. آقای هاشمی آن زمان می‌توانست انتخابات را جوری مهندسی کند که آن نتیجه‌ای که می‌خواهد گرفته شود. اگر رهبری می‌گفت من می‌خواهم که آقای ناطق رئیس‌جمهوری بشود و شاید هم مایل بودند انتخاب شود؛ تأکید می‌کردند که با رعایت همه معیارهای انتخاباتی، به طوری که همه مردم باور کنند واقعا انتخابات جدی است. بنابراین پای صندوق رأی بیایند. اما آقای هاشمی نظرش متفاوت بود، می‌گفت: ما همه سازوکارها را جوری طراحی کنیم که این آقا رأی بیاورد. حالا به جای ۲۰ میلیون، ۱۵ میلیون بیایند پای صندوق رأی.»

موسوی خوئینی‌ها درباره فاصله گرفتن هاشمی از حاکمیت و گرایش او به اصلاح‌طلبان هم حرف‌های تازه‌ای زده و گفته است: «آقای هاشمی به دلیل اینکه جایگاهش در این سال‌ها متفاوت شد، به تناسب رفتارهای متفاوت هم داشت. یک زمانی رئیس‌جمهور نبود، بعد رئیس‌جمهور شد. یک زمانی نسبت

در جای دیگری با شرح دیدار خود و کربوبی با هاشمی رفسنجانی در جریان انتخابات ریاست جمهوری سال ۷۶، تصریح می‌کند: «ایشان معتقد بود کار باید راه بیافتد. برای راه افتادن کار می‌شود قانون را دور زد. این روزها تعبیری به اسم مهندسی انتخابات راه کار می‌برند. آقای هاشمی آن زمان را در نظر بگیرید، با آن روابط و امکانات و قدرت. آقای هاشمی آن زمان می‌توانست انتخابات را جوری مهندسی کند که آن نتیجه‌ای که می‌خواهد گرفته شود. اگر رهبری می‌گفت من می‌خواهم که آقای ناطق رئیس‌جمهوری بشود و شاید هم مایل بودند انتخاب شود؛ تأکید می‌کردند که با رعایت همه معیارهای انتخاباتی، به طوری که همه مردم باور کنند واقعا انتخابات جدی است. بنابراین پای صندوق رأی بیایند. اما آقای هاشمی نظرش متفاوت بود، می‌گفت: ما همه سازوکارها را جوری طراحی کنیم که این آقا رأی بیاورد. حالا به جای ۲۰ میلیون، ۱۵ میلیون بیایند پای صندوق رأی.»

موسوی خوئینی‌ها درباره فاصله گرفتن هاشمی از حاکمیت و گرایش او به اصلاح‌طلبان هم حرف‌های تازه‌ای زده و گفته است: «آقای هاشمی به دلیل اینکه جایگاهش در این سال‌ها متفاوت شد، به تناسب رفتارهای متفاوت هم داشت. یک زمانی رئیس‌جمهور نبود، بعد رئیس‌جمهور شد. یک زمانی نسبت

موسوی خوئینی‌ها درباره فاصله گرفتن هاشمی از حاکمیت و گرایش او به اصلاح‌طلبان هم حرف‌های تازه‌ای زده و گفته است: «آقای هاشمی به دلیل اینکه جایگاهش در این سال‌ها متفاوت شد، به تناسب رفتارهای متفاوت هم داشت. یک زمانی رئیس‌جمهور نبود، بعد رئیس‌جمهور شد. یک زمانی نسبت

هم‌زمان دوستداران هاشمی سعی می‌کنند این خدشه به زعم آنها افراطی بر چهره «آیت‌الله» را از بین ببرند. آیت‌الله سیدمهدی امام جمارانی، از اعضای برجسته و موسس مجمع روحانیون مبارز از اظهارات موسوی خوئینی‌ها اعلام براثت کرده و گفته است که «گمان نمی‌کنم مجمع روحانیون مبارز و اعضای آن با شناختی که اینجانب از ایشان دارم، دارای چنین نظرانی باشند و حتماً این مصاحبه و انتقادات مطرح شده در آن، نظرات شخص آیت‌الله موسوی خویی‌ها است که متأسفانه باید عرض کنم به هیچ عنوان مصلحت نبود در این شرایط و اوضاع و احوال کشور و آن هم در فقدان آیت‌الله هاشمی رفسنجانی چنین سخنانی درباره ایشان مطرح شود.»

او در مورد این به مصلحت نبودن هم توضیح داده: «اکنون در چهل سالگی انقلاب قرار داریم و حتماً کمبودها و نقصان در عملکرد مسئولان بوده و هست، اما کدام سیاست ایجاب می‌کند که در حق بزرگان این کشور و انقلاب، بدون بررسی درست شرایط زمانی و مکانی، انتقاداتی چنین را مطرح سازیم.»

شوت به توپ «هاشمی ستیزی»؟

منتخب‌نیا، قائم‌مقام سابق حزب اعتماد ملی هم با بیان اینکه «هاشمی ستیزی» رفتاری همیشگی امابیی‌اثر است، به طرح این سوال پرداخته که «چرا موسوی خویی‌ها که ۱۰ سال یکبار هم مصاحبه نمی‌کنند، در سالگرد هاشمی این حرف‌ها را می‌زنند؟» البته این تنها سوال منتخب‌نیا نیست. بسیاری از واکنش‌ها به سخنان مشکوک و مبهم و طرح این پرسش بود که «آیا این بازی جدیدی در زمین هاشمی ستیزی است؟!»

برخی دیگر در واکنش به یادآوری گذشته موسوی خویی‌ها پرداختند. صادق زیباکلام در این باره می‌گوید: «چیزه آقای موسوی خویی‌ها می‌گویند قبل از آقای هاشمی رفسنجانی، شامل حال خود آقای موسوی خویی‌ها می‌شود. آقای موسوی خویی‌ها در ردیف انقلابیون تندرو و رادیکال اوایل انقلاب و دهه شصت بود.»

او خطاب به دبیر مجمع روحانیون مبارز گفت: «آقای موسوی خویی‌ها شما وقتی دادستان انقلاب بودید چند نفر حکم‌های انجمنی گرفتند؟ چند هزار نفر سراز زندان اوین درآوردند؟ و پرده‌نشین بود، اما سهم و نقش او در سیاست به قدری است که او را «مخزن الاسرار» می‌نامند؛ مخزن الاسراری که رسانه‌های اصولگرا به اظهارات تازه‌اش عنوان «فشاگری» داده‌اند و بسیار به آن توجه کردند.»

زیبا کلام به شرح روایتی از اشغال سفارت آمریکا نیز اشاره کرده و گفته است: «دانشجویان خط امام می‌گویند «وقتی به آقای موسوی خویی‌ها گفتیم تصمیم داریم سفارت آمریکا را اشغال کنیم و می‌خواهیم این مسئله را به اطلاع امام برسانیم تا با اذن و اجازه ایشان این کار انجام شود اما شما به آنها گفتید اگر این تصمیم را به امام بگویید امام با اشغال سفارت آمریکا

گفت‌گویی موسوی خوئینی هادر باره هاشمی رفسنجانی بسیار مفصل است اما جان کلامش این است که «هاشمی آنی نبود که می‌نمود و می‌نمایند.»
اظهارات او به خودی به خود تازه و بی سابقه بود، اما وجه دیگر اهمیت‌شان مربوط به گوینده‌شان است که او را «مخزن الاسرار» می‌نامند

مخالفت می‌کنند چون موافق نیستند. بنابراین بروید سفارت را اشغال کنید من موافقت ایشان را می‌گیرم». آقای موسوی خویی‌ها اگر قرار است درباره دهه شصت و هفتاد صحبت کنیم باید درباره این مسائل هم صحبت کنیم. زخم تیری که شما با اشغال سفارت آمریکا و پس از آن راه انداختن تفکر آمریکاستیزی به انقلاب زدید هنوز که هنوز خونریزی دارد.»

اسرار نبود، کینه بود

او در نهایت با بیان اینکه موسوی خویی‌ها با بغض و کینه دارد تاریخ را تحریف می‌کند، این را هم اضافه کرده که «قطعا مصاحبه آقای موسوی خویی‌ها برای جریان تندرو و ارزشمند است، جریانی که از هیچ توهین و تخریبی علیه هاشمی رفسنجانی بعد از ۸۸ سال خوداری نکرد. جریان تندرو از این مصاحبه آقای موسوی خویی‌ها جقدر کیف می‌کند، ولسی در پایان از آقای موسوی خویی‌ها می‌پرسم، آیا قدرت این ارزش را دارد که آدم همه اخلاق را زیرپای آن بریزد و له کند؟»

محمد هاشمی، برادر هاشمی رفسنجانی نیز دیروز به گلایه در روزنامه شرق نوشت: «اگر سخنان آقای خویی‌ها درباره مرحوم هاشمی درست است، چرا ایشان چنین موضوعاتی را در زمان حیات این مرحوم اظهار نکردند؟ برخی وقتی تصور می‌کنند که دیگر در یاد مردم نیستند با انتقاد به شخصیت‌های برجسته خود را دوباره مطرح می‌کنند که چنین رویکردی منصفانه نیست.»

او در کانال تلگرامی‌اش هم با تأکید بر اینکه صحبت‌های موسوی خویی‌ها «تهمت یا غیبت» است، نوشت: «اگر غیبت باشد که اشد من الزنا و حدائق مجازات آن هشتادضربه شلاق برای یک مورد و اگر تهمت باشد آبروی مومنانی را ریخته‌اند که گناه آن از اهانت به خانه کعبه بیشتر است و در پیشگاه خداوند تبارک و تعالی باید پاسخگو باشند.»

چند روز پیش در آستانه دومین سالگرد درگذشت هاشمی رفسنجانی، روزنامه جمهوری اسلامی یادداشتی منتشر کرد با این عنوان که «باور کنید هاشمی رفته است، دیگر هم بر نمی‌گردد!» چنین بوری درباره شخصی به تأثیرگذاری هاشمی رفسنجانی نمی‌تواند وجود داشته باشد، چرا که جسم او رفته است اما رد پای او در سیاست همچنان پررنگ و عمیق است. جدل‌های این روزها نیز حاکی از آن است که نه تنها باور رفتن او وجود ندارد، بلکه دیدگاه‌های صفر و صدی درباره هاشمی، به یکی از اصلی‌ترین اختلافات جریانات سیاسی در کشور تبدیل شده است.

روی موج کوتاه

هجمه به شورای نگهبان از خارج هدایت می‌شود

آیت‌الله جنسی، دبیر شورای نگهبان در جلسه دیروز شورای نگهبان با اشاره به برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی در سال آینده، از تشدید مخالفت‌ها و دشمنی‌های بی‌علت با نظارت شورای نگهبان انتقاد و خاطر نشان کرد: این هجمه زود هنگام که اغلب از خارج هدایت می‌شود به منظور تضعیف جایگاه این نهاد مقدس است و ما باید از مواضع به حق شورای نگهبان در اجرای نظارت قانونی دفاع کنیم.

واکنش روحانی به ناکامی «پیام»

حسن روحانی، رئیس‌جمهوری در واکنش به پرتاب ماهواره پیام که اولین ماهواره عملیاتی کشور بود اما پس از پرتاب در مدار قرار نگرفت، گفت: در این پرتاب موفقیت‌های خوبی داشتیم و البته ناکامی‌هایی جزئی هم بوجود آمد اما در مجموع دستاوردها مثبت و بسیار خوبی بود. مردم بدانند که کشور مادر این فناوری موفق بوده و توانستیم وارد فضا شویم و این برای کشاورزی، محیط‌زیست، کسب اطلاعات مورد نظر و حفظ جنگل‌ها و مراعات بسیار حائز اهمیت بوده و آن را دنبال خواهیم کرد. اشکالات جزئی که وجود دارد، ظرف چندماه آینده برطرف خواهد شد.

نداشتن ریزن اقتصادی در سوریه گریه دارد

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با ابراز گلایه از نبود ریزن اقتصادی ایران در سوریه، گفت: آقای بشار اسد در نشست با هیات پارلمانی ایران، تأکید داشت که ایران در راس همکاری اقتصادی سوریه است که با وجود این صحبت جای گریه دارد که ما هنوز در سوریه ریزن اقتصادی نداریم. ایران در عرصه اقتصادی سوریه به هیچ وجه همچون عرصه مستشاری نظامی عمل نکرده است، لذا ممکن است اتفاقی که در عرصه اقتصادی عراق رخ داد به شکل بدتر در سوریه شکل گیرد.

معافیت زائران اربعین از پرداخت عوارض

محمد حسن نژاد، عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۹۸ کل کشور از تصویب بند «د» تبصره ۱۱ لایحه بودجه سال ۹۸ در جلسه کمیسیون تلفیق خبر داد و به فارس گفت: بر اساس این مصوبه در سال ۱۳۹۸ عوارض خروج از کشور برای زائران عتبات عالیات بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۶ اخذ می‌شود. همچنین بر اساس مصوبه ریزن اربعین که از تاریخ ۲۴ شهریور ماه ۱۳۹۸ تا ۱۲ آبان ۱۳۹۸ از مرزهای زمینی به مقصد کشور عراق از کشور خارج می‌شوند از پرداخت عوارض خروج معاف خواهند شد.

فرمانده سپاه خطاب به نتانیاهو:

بترسید از روزی که موشک‌ها بر سر تان فرود آید

در پی اظهارات تهدیدآمیز اخیر نخست‌وزیر اسرائیل مبنی بر اینکه چنانچه ایران نیروهای نظامی خود را بر سر ساحل سوریه خارج نکند، اسرائیل به حملات خود علیه مواضع ایران ادامه خواهد داد، سردار جعفری، فرمانده کل سپاه گفت: بی شک شمادر آینده‌ای نه چندان دور به مصلحت و صبر انقلابی ما پی خواهید برد. فقط بدانید که دارید با دم شیر بازی می‌کنید! بترسید از روزی که موشک‌های نقطه‌زن ایران غرش کنان بر سر تان فرود آید و انتقام همه خون‌های به ناحق ریخته مسلمانان مظلوم منطقه را از شما بگیرد.

انتقاد از کاهش منابع تعلیمی

آیت‌الله جعفر سبحانی، از مراجع تقلید در درس خارج اصول خود در مسجد اعظم قم با اشاره به اینکه برخی از تخلفات در کشور زیاد شده است، گفت: امروز شاهد هستیم که منابع تعلیمی و سازنده کم شده است؛ منابعی تعلیمی که پای آن شراب خوار توبه می‌کرد و بی‌نماز، نماز خوان می‌شد کم شده است. آیت‌الله سبحانی با اشاره به اینکه هدف طلاب از فراگیری علوم دینی باید علاوه بر نجات خود نجات و هدایت مردم باشد، تأکید کرد: عابد فقط خود را نجات می‌دهد ولی عالم علاوه بر نجات خود به نجات دیگران هم اهتمام دارد.